TATHMINI YA ELIMU YA MSINGI YA KENYA
MUHULA WA 3: TATHMINI YA PILI YA MUHULA 2026
GREDI YA 5 – SHUGHULI YA KISWAHILI INSHA

Muda: Dakika 40

TAARIFA ZA MWANAFUNZI

Jina: _____ **Shule:** _____

Nambari ya Tathmini/UPI: _____ **Tarehe:** _____

Maelekezo kwa Wanafunzi

1. Andika jina lako, Nambari yako ya Tathmini/UPI na tarehe katika nafasi ulizopewa.
2. Kagua karatasi ya maswali kwa makini ili kuhakikisha kurasa zote zimechapishwa na hakuna swali lililoachwa.
3. Jibu maswali yote katika nafasi ulizopewa.

KWA MATUMIZI YA MTAHINI PEKEE

SEHEMU	ASILIMIA YA ALAMA	Amezidi Matarajio	Ametimiza Matarajio	Anakaribia Kutimiza Matarajio	Bado Hajafikia Matarajio	Maoni ya Mtathmini
KIWANGO CHA ALAMA (Kati ya 20)		**15–20**	**8–14**	**5–7**	**1–4**	
ALAMA ZA MWANAFUNZI						
KIWANGO		**4**	**3**	**2**	**1**	
WEKA ALAMA (✓)						

Andika insha ya kusisimua kuhusu mada ifuatayo: (Alama 20)

MWALIMU BORA

MWONGOZO WA KUSAHIHISHA

GREDI YA 5 – KISWAHILI INSHA

Mada: MWALIMU BORA — Alama 20

MWONGOZO WA UTOAJI WA ALAMA

Kipengele Kinachopimwa	Alama
Utangulizi wa insha	2
Kumtambulisha mwalimu bora	3
Sifa na maelezo kuhusu mwalimu	4
Sababu za kumwona kuwa mwalimu bora	4
Matukio/uzoefu unaohusiana na mwalimu	3
Hitimisho	2
Sarufi, msamiati, tahajia na uakifishaji	2
JUMLA	**20**

MAELEZO YA UTOAJI WA ALAMA

1. Utangulizi – Alama 2

- Anaanza insha kwa njia inayofaa na inayohusiana na mada – **alama 1**
- Anamtaja au kumtambulisha mwalimu anayemweleza – **alama 1**

2. Kumtambulisha Mwalimu Bora – Alama 3

Mwanafunzi anaweza kueleza:

- Jina au utambulisho wa mwalimu – **alama 1**
- Somo analofundisha au darasa analofundisha – **alama 1**
- Mahali anapofundisha au nafasi yake shuleni – **alama 1**

3. Sifa na Maelezo Kuhusu Mwalimu – Alama 4

Zawadi alama kwa maelezo yanayofaa kuhusu:

- Mwonekano au mwenendo wake – **alama 1**
- Namna anavyofundisha – **alama 1**
- Uhusiano wake na wanafunzi – **alama 1**
- Nidhamu, bidii, uvumilivu au usaidizi wake kwa wanafunzi – **alama 1**

4. Sababu za Kumwona Kuwa Mwalimu Bora – Alama 4

Mwanafunzi anaweza kutoa sababu kama:

- Anafundisha kwa bidii.

- Anawasaidia wanafunzi wenye changamoto.
- Anawaheshimu wanafunzi.
- Anatumia mbinu nzuri za kufundisha.
- Anawahimiza wanafunzi kusoma kwa bidii.
- Ni mwenye subira na huruma.
- Anadumisha nidhamu shuleni.
- Anawatia wanafunzi moyo kufaulu.

Alama 1 kwa kila sababu inayofafanuliwa vizuri, hadi alama 4.

5. Matukio/Uzoefu – Alama 3

Mwanafunzi anaweza kueleza tukio au uzoefu aliowahi kuwa nao na mwalimu huyo, kama vile:

- Mwalimu kumsaidia kuelewa somo.
- Mwalimu kumsaidia kufanya kazi ya darasani.
- Mwalimu kumtia moyo baada ya kupata changamoto.
- Mwalimu kuandaa shughuli ya kuvutia.
- Mwalimu kuwasaidia wanafunzi katika shughuli za shule.
- Tukio lingine lolote linalofaa na linalohusiana na mada.

Alama 1 kwa kila tukio/uzoefu unaofafanuliwa vizuri, hadi alama 3.

6. Hitimisho – Alama 2

- Anahitimisha insha kwa njia inayofaa – **alama 1**
- Anaeleza hisia zake, funzo au sababu ya kumthamini mwalimu huyo – **alama 1**

7. Matumizi ya Lugha – Alama 2

- Sarufi, uundaji wa sentensi na msamiati unaofaa – **alama 1**
- Tahajia, herufi kubwa na uakifishaji – **alama 1**

VIWANGO VYA UTENDAJI

Alama	Kiwango	Maelezo ya Utendaji
15–20	**4 – Amezidi Matarajio**	Mwanafunzi ameandika insha inayohusiana kikamilifu na mada, yenye mtiririko mzuri wa mawazo, maelezo ya kutosha, msamiati mzuri na matumizi sahihi ya lugha.
8–14	**3 – Ametimiza Matarajio**	Mwanafunzi ameandika insha inayohusiana na mada, yenye mawazo yanayoeleweka na maelezo ya kutosha, ingawa kuna makosa machache ya lugha.
5–7	**2 – Anakaribia Kutimiza Matarajio**	Mwanafunzi ameonyesha uelewa wa mada lakini maelezo ni machache, mawazo hayajapangwa vizuri na kuna makosa kadhaa ya lugha.
1–4	**1 – Bado Hajafikia Matarajio**	Mwanafunzi ameandika machache sana au yaliyo nje ya mada, huku akiwa na changamoto kubwa katika upangaji wa mawazo, sarufi, tahajia na uakifishaji.

Kumbuka kwa Mtahini

Kubali **maelezo yoyote yanayofaa, ya kiubunifu na yanayohusiana na mada "MWALIMU BORA."** Mwanafunzi hapaswi kupewa alama kwa jina au aina fulani ya mwalimu, bali kwa **ubora wa maudhui, mpangilio wa mawazo na matumizi ya lugha**.

Jumla: 20 Alama